

MARIBORSKI

Cena 1 Din

VEČERNIK

„JUTRA“

Uredništvo in uprava: Maribor, Gosposka ul. 11 / Telefon uredništva 2440, uprave 2455
Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 18. uri / Velja mesečno prejemanje
v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom 12 Din / Oglaševanje po ceniku / Oglase
sprejema tudi oglaševalni oddelček „Jutra“ v Ljubljani / Poštni številka računa št. 11.600

Državni udar letonske vlade

Iz zgodovine razvoja republike Letonske

Med onimi baltičskimi narodi, ki so bili široki evropski javnosti znani komaj po imenu, so se pa ob koncu svetovne vojne osvobodili in si po sreči ugodnih naključij zgradili lastno državo, so tudi Letonci ali Lotiši, kakor jih imenujejo Rusi, odnosno Latvijci, kakor se imenujejo sami. Po rasi in jeziku pripadajo ugrofinski skupini in so torej v Evropi sorodniki Estoncev, Fincev, Lapovcev in Madžarov. Njihova država, ki je bila ustanovljena iz štirih bivših ruskih gubernij ali njihovih delov, meri 65.762 kvadratnih kilometrov in ima malo manj ko dva milijona prebivalcev, med njimi tudi narodne manjšine Rusov, Nemcev in Židov. Po veri je večina, t. j. nad 60 odstotkov protestantov, 25 odstotkov katoličanov, ostali pa so pravoslavni in izraeliti. Država je pretežno agrarnega značaja in njeni glavni produkti so les, žito in lan. Industrija se v večjih mestih, kakor v glavnem mestu Rigi, šele polagoma razvija.

Po osvobojenju so se bili na Letonskem ostri strankarski boji zlasti zaradi ustave, ki je bila dokončno izglasovana in uveljavljena šele l. 1922. Po tej ustavi je država republika z na tri leta voljenim predsednikom in parlamentom s 100 poslanci. Upravno pa je razdeljena na štiri pokrajine, in sicer na livonsko, kurlandsko, semgalsko in livgalsko. Strankarski boji pa tudi po uveljavljenju dokončne ustave niso ponehali. Zelo močni so bili vedno marksisti, socialni demokrati in tudi komunisti, katere je podpirala soseščina sovjetske Rusije. Prav ta levičarska nevarnost, ki je pomenila zaradi letonskih posebnih razmer tudi nevarnost za samostojnost in obstoj države sploh, je pa vzbujala že od vsega začetka močan odpor desničarsko usmerjenih nacionalistov. V parlamentu so bili zato vedno ostri boji, posebno med marksisti, ki so bili dolgo v večini, in med nacionalisti, ki so se polagoma bolj in bolj krepili. Vzodbudo jim je zlasti v zadnjih štirih letih dajala težka gospodarska kriza, ki je zaradi agrarnega značaja države postajala še posebno ostra, in pa narodnosocijalistična akcija v Nemčiji.

Zarodki ekstremnega desničarskega gibanja so nastali v takozvani organizaciji legionarjev, ki je združevala prvotno le bivše bojovnike za letonsko svobodo v prevratnih dneh in v dneh bojev s sovjeti. Pozneje se je pa legionarska

organizacija pretvorila sploh v nekako fašistično politično organizacijo, ki se je sčasoma preobrazila v smislu in po vzorcu nemških narodnih socialistov. To gibanje je v zadnjem času zelo naglo raslo, posebno med mladino, in postajalo je očito, da ima namen polastiti se državne uprave. Tega so se zavedali tudi marksisti, socialni demokrati in komunisti, ter so pričeli proti legionarjem najostrejši boj, ki je vodil do podobnih razmer, kakor so bile v Nemčiji pred Hitlerjevo zmago. Položaj je dozoreval z vsakim dnem bolj do razčiščenja in legionarji so se te dni odločili za svoj »pohod na Rigo«, t. j. na državni udar. Istočasno so pa sklenili marksisti proglasiti generalno stavko in seči po orožju proti namernim legionarjem. Tako je stala Letonska pred državljansko vojno, o kateri ni nihče vedel, kako bi se končala, zlasti če pomislimo, da so imeli marksisti za hrbtnom sovjetsko Rusijo in morda tudi njeno dejansko, ne le moralno pomoč.

Tik pred poslednjo uro pa se je odločila sedanja letonska vlada, ki je spoznala veliko nevarnost položaja, za odločno akcijo proti desnici in levici, napravila je sama državni udar, razveljavila ustavo od l. 1922., razpustila skregani in za delo nesposobni parlament, uvedla svojo diktaturo, razpustila desničarske in levičarske organizacije ter aretirala vse glavne voditelje legionarjev kakor tudi socialnih demokratov in komunistov. Ker ji je ostala varnostna in vojaška oblast zvesta, se ji je udar tudi v celoti in ne navadno naglo posrečil ter je danes gospodar položaja. V sredo je izdala vlada tudi proglas na letonski narod, v katerem je obrazložila vzroke, ki so jo napotili do takega koraka. Obenem je pa pozvala državljane, da jo podprejo. Poziv je zaključila z besedami: »Z največjo hladnokrvnostjo moramo sodelovati pri zaščiti miru v vzhodni Evropi, in sicer na močni in trajni podlagi. V ta namen mora imeti vlada za seboj patriotično in zaupljivo prebivalstvo, da se dogodki ne bi razvijali v smeri, ki bi bila usodepolna tudi za neodvisnost države. Ukrepi vlade zato niso usmerjeni proti demokraciji. Pred nami stoji težka naloga. Vsi, katerim je blagor Letonske pri srcu, zlasti pa mladina, naj sodelujejo pri tem delu!« Zaenkrat je s tem problem rešen, kako se bodo dogodki razvijali dalje, bo pa pokazala šele bodočnost. —r.

Letonska vlada obvlada položaj

ARETACIJE, PREPOVEDI LISTOV IN CENZURA. ZAPLENITEV OROŽJA IN PROPAGANDNE LITERATURE.

RIGA, 18. maja. Odkar je proglašen v vsej Letoniji preki sod, ni bil nikjer rušen mir. Noč od srede na četrtek je bila mirna, čeprav so se pripravili levičarji na neko akcijo. Volaštvo in policija ter orožništvo je bilo v stalni pripravljenosti za primer, da bi kje izbruhnil nered. Vse demonstracije, shodi in sestanki so bili tudi v zaprtih prostorih prepovedani. Uvedena je bila stroga cenzura za liste in mimo tega je vlada prepovedala 13 listov, ki so jih povečini izdajali levičarji. Varnostne oblasti vrše še nadalje hišne preiskave. Tudi se je policiji posrečilo najti večje in manjše zaloge orožja in municije in razne propagandne literature. Vsi socialistični narodni poslanci so aretirani. Aretiranih pa je tudi več avstrijskih »Schutzbündlerjev«, ki so pribežali po revoluciji iz Avstrije in stopili v službo tukajšnje socialistične stranke. Mesto je v zastavah in prejema vlada iz

vseh krajev države čestitke, da se ji je posrečilo tako hitro in tako energično preprečiti nevarnost meščanske vojne.

STALNI NEMIRI V FRANCIJI.

PARIZ, 18. aprila. Konflikti med levičarji in desničarsko patriotsko mladino so v Franciji na dnevnem redu. Spopadi se pojavljajo vsak večer v vseh večjih mestih. Na vsako akcijo desničarjev takoj reagirajo levičarji in so postali krvavi pretepi že vsakdanji dogodki. Pri tem je vedno več ranjenih in aretiranih.

UKINJENJE POTOVALNE TAKSE?

MONAKOVO, 18. maja. Tukajšnji dobro informirani krogi razširjajo vesti, da bo nemška vlada v kratkem ukinita vizum za potovanje v Avstrijo. Bi stane sedaj 1000 mark.

Resnost bolgarske vladne krize

MUŠANOV SE NI SESTAVIL NOVE VLADE. RAZDORI V STRANKAH. KLIC PO ODPRAVI DEMOKRACIJE. V OZADJU TUDI ZUNANJA POLITIKA.

SOFIJA, 18. maja. Ministrskemu predsedniku Mušanovu se še ni posrečilo sestaviti nove vlade. Vedno bolj se kaže, da so vzroki, ki so prisilili demokratskega vodjo k demisiji, mnogo globlji, kakor se je to prvotno mislilo in da se bo Mušanov težko sporazumel s pristaši liberalne stranke in s pristaši zemljedelske stranke. Vedno bolj se sliši v javnosti glas in apel na vladarja, naj obvaruje državo in narod pred strankami. Nekateri naglašajo, da je bolgarski narod sit lažne demokracije in parlamentarizma in da želi, naj bi kralj, ki že itak po bolgarski ustavi nosi veliko odgovor-

nost pred narodom, prevzel usodo države v svoje roke. Ni navaden dogodek, če so zadnje dni demisionirali najuglednejši predstavniki bolgarske vojske. Storili so to iz protesta proti državnemu sistemu, vendar pa so pripravljene ponovno staviti svoje moči na razpolago kralju in narodu. Nekateri tudi naglašajo, da ne povzročajo Mušanovu pri sestavi nove vlade tolikih težkoč notranjepolitični dogodki, kakor zunanjepolitični in da je prav zaradi tega nezadovoljstvo v javnosti in armadi vedno večje. Živahno gibanje se opaža zlasti v vrstah rezervnih častnikov.

Nemčija zahteva popolno suverenost

NOV POSREDOVALNI PREDLOG ANGLIJE? NEMCIJA NE MORE SPREMEMITI SVOJEGA STALIŠČA.

BERLIN, 18. maja. Tu se širijo vesti, da je angleška vlada poslala nemški vladi neki posredovalni predlog. Politični krogi menijo, da je vsebina takega predloga, če je bil poslan, prav gotovo slična vsebini predlogu, o katerem poročajo iz Pariza, in da angleški predlog ne more vsebovati nič drugega, kakor to, da bo pripisala Anglija vso odgovornost o ne-

uspehu razorožitvene konference Nemčiji. Angleški diplomati menijo, da bi Nemčija vendar lahko pristala na stavljene pogoje in na ta način pripomogla k ideji miru. Toda Nemčija v nobenem primeru ne bo dopustila, da bi kdo kršil njeno absolutno suverenost, ker hoče biti absoluten gospodar v svojih mejah in to brez vsakih, krkršnihkolj omejitev.

Naši parlamentarci na Krfu

KRF, 18. maja. Naš parnik »Prestonaslednik Peter« je prispel z našimi senatorji in poslanci na Krf večeraj in obiskal otok Vido, kjer je pokopanih okoli 8000 v vojni padlih Jugoslovancev. Senatorji in poslanci so se poklonili spomenu žrtev za našo svobodo z obredi, venci in govori. Potem so se potniki vrnili na Krf, kjer so imeli sejo v zgodovinski dvorani gledališča, v kateri je domovala med vojno srbska vlada s skupščino. Na grobovih junakov in na seji so govorili med drugimi tudi Slovenci dr. Ravnihar, dr. Vošnjak in Lovro Petrovar.

Milijonska stavka v Spaniji

PARIZ, 18. maja. Po poročilih iz Madrida se je po sklepu vlade, da se razpuste vsi delavski sindikati in politične dijaške organizacije, napetost v Španiji še povečala. Tako so zastopniki metalurških delavcev v Madridu, ki stavkajo že mesec dni, soglasno sklenili, da bodo stavkali tako dolgo, dokler ne bodo izpolnjene njihove zahteve. Generalno stavko pa napoveduje tudi narodna zveza poljskih delavcev, ki je včlanjena v socialistični stranki in šteje približno milijon pripadnikov. Tudi dijaška zveza je proglasila generalno stavko za nedoločen čas. Politična situacija pa se je še bolj poslabšala, ker je nastal razkol v radikalni stranki.

TITULESCU ODPOTOVAL V ŽENEVO.

BEOGRAD, 18. maja. Romunski zunanji minister Titulescu je sinoči odpotoval v Ženevo in ne v Dubrovnik, kot je nameraval.

LJUBLJANA, 18. maja. Minister Titulescu je danes donoldno prispel v Ljubljano in tako... otova... uje v Ženevo.

SPORAZUM O POSAARJU?

ZENEVA, 18. maja. Pogajanja za rešitev saarskega vprašanja so v odločilnem stadiju. Vodijo se sedaj izključno samo še pogajanja o garancijskem vprašanju in posreduje v zadevnem italijanski delegat baron Aloisi med Francijo in ostalimi velesilami. »Journal de Genève« poroča, da posveča Francija največjo važnost toleranci napram prebivalcem saarskega ozemlja, ki bi morebiti glasovali proti Nemčiji. Mimo tega pa stavi Francozi še druge zahteve, ki jih celo Italijani smatrajo za nesprejemljive.

ITALIJANSKO-NEMŠKO PRIJATELJSTVO.

DUNAJ, 18. maja. Po nekkih vesteh iz Bocna je bilo doslej dovoljeno nositi znake s kljukastim križem. Pred dnevi pa so italijanske oblasti prvič nastopile proti nacionalnim socialistom in so prepovedale nositi znake s kljukastim križem. V nekem malem kraju blizu Bocna so neke noči pomazali narodni socialisti vse hiše s kljukastimi križi. Orožniki so aretirali več oseb in so bile tri obsojene na izgnanstvo za dobo 1 leta na Liparske otoke.

DRUGA RUDNIŠKA NESREČA.

BRUSELJ, 18. maja. V premogovniku Lambrecies, kjer se je dogodila znana nesreča, je sledila sedaj še druga. Svoji zasutih rudarjev so preprosil vodilnega rudniškega inženjerja, da je odšel s 14 delavci v rove, da bi reševal zasute. Pri tem je pa nastala nova eksplozija in inženjer in vsi reševalci so mrtvi. Ker svojci žrtev vedno bolj oblegajo premogovnik in je nevarnost, da nastanejo nove eksplozije, so sedaj rov zazidali in zastražili z vojniki. Doslej so izvlekli 23 mrtičev, 31 pa jih je ostalo v rovu.

ZAMENJAVA BANKOVCEV.

LJUBLJANA, 18. maja. Uradno se objavlja, da se po 25. maju bankovci po 1000 Din s pretiskom 4000 K in oni po 100 Din s pretiskom... več zamenjali

Dnevne vesti

Tragična smrtna nesreča na šolskem izletu

Gojenka učiteljska šolskih sester Marženka Grossmanova mrtva, Milena Kocuvanova hudo poškodovana

Nič hudega sluteč in najboljšo razpoložene so se včeraj gojenke 3. letnika ženskega učiteljskega šolskega podale na majniški izlet v Logarsko dolino. Od Celja do Solčave so se peljale z avtobusom, od tam pa krenile pod vodstvom svojih učiteljic v Logarsko dolino. Ko so si popoldne ogledovale slap kopalniškega bazena planinskega hotela, so bila mlada dekleta naravnost vznemirjena nad lepoto narave in nobena ni slutila, da se skriva za samotnimi skalami nad slapom, kjer je bil zložen kup hlodov — strašna smrt.

Osemnajstletni gojenki Milena Kocuvanova, hčerka upokojenega davčnega nadzornika g. Kocuvana iz Maribora, in Marženka Grossmanova, hčerka šolskega upravitelja iz Žetal pri Rogatcu, ki sta bili veliki prijateljici, sta hoteli imeti tudi spominček na ta majniški izlet ter sta se pripravljali, da bi ju njuna prijateljica fotografirala. Ko sta stopili na skalo ob slapu, se je pa porušil nad njima kup hlodov in je eden najtežjih zgrmel iz višine na Marženko in Mileno. Obe sta bolešno zakričali; Marženka je obležala na mestu z razbito glavo, Milena pa z zlomljeno nogo.

Med dekleti je nastala strašna panika.

Ponesrečenkama so nudile pomoč učiteljice in je med tem prispel iz Solčave tudi že zdravnik, ki je mogel ugotoviti pri Marženki samo smrt, Mileno pa je naročil takoj prepeljati v bolnišnico. Z nekimi zasebnim avtomobilom so prepeljali hudo poškodovano dekle v celjsko bolnišnico na kirurški oddelek. Milena ima zelo komplicirano frakturo leve noge pod kolonom. Mrtvo njeno prijateljico Marženko Grossmanovo pa so na vozu prepeljali na pokopališče v Solčavo, kjer so ostale pri njej nekatere njene prijateljice, dokler niso prispeli Marženkinini starši iz Žetal in ukrenili vse potrebno zaradi pogreba.

Vest o tragični smrtni nesreči se je naglo raznesla po vsej Savinjski dolini. Močno bučanje slapa je bilo krivo, da nista Marženka in Milena slišali, kako se je porušil kup hlodov, da bi se bili pravočasno izognili katastrofi. Pokojna Marženka Grossmanova je bila dobra mladenka, izredno nadarjena in so jo vse tovarišice in učiteljice v samostanu zelo rade imele. Stanovala je pri Kocuvanovih in sta si bili s Kocuvanovo Mileno najboljši prijateljici.

*

Naše cenj. inserente

opozarjamo, da izdamo binško štampiljko v večji nakladi zaradi propagande in prosimo vse naše inserente, ki nas po vsakoletni navadi počaščajo z oglašnimi naročili, da nam oddajo svoje oglase kolikor mogoče do petka 18. t. m., da jim zamoremo tako posvetiti vso potrebno pozornost in poskrbeti, da se oglasi namestijo točno in po želji. Ker izide binško štampiljka »Večernika« v soboto ob 13. uri, sporočamo cenjenemu občinstvu, da bo sprejemala uprava lista oglase v petek 18. t. m. do 18. ure in v soboto 19. t. m. pa samo do 9. ure zjutraj. Binško štampiljka bo ostala povsod

tri dni!

Iz železniške službe. Po službeni potrebi so premeščeni železniški uradniki: Anton Makota iz Križevcev pri Ljutomeru v Grobelno. Fran Oset iz kurilnice na glavni kolodvor Maribor. Jože Šušterčič iz ljubljanske kurilnice v kurilnico Maribor. Fran Šavbah iz Grobelnega na Jesenice, na lastno prošnjo pa Fran Dragar iz Trbovelj v Maribor. Drago Mihajlovič iz Zidanega mosta v Mursko Soboto in Leopold Dolžan iz Čakovca v Maribor.

Odlikovanje. Z redom belega orla 5. stopnje je odlikovan naš stanovski tovariš urednik »Jutra« in tajnik ministra g. dr. Kramerja g. Drežec Verbič. Odlikovancu naše iskrene tovariške čestitke!

Zdravniška vest. Med. univ. dr. Rudolf Róžič (prej šefzdravnik zdravilišča Slatina Radenci) prevzame v prihodnjih dneh celotno zdravniško vodstvo v zdravilišču Dolenjske Toplice (pri Novem Mestu) ter konča dne 18. V. 1934 svojo redno ordinacijo na Trgu svobode št. 6 v Mariboru.

Birmovanje v mariborski stolnici. Na binško nedeljo bo delil lavantinski vladika g. dr. Tomažič v stolnici zakramentalna maša, po maši pa bo birmovanje. Ko bo prva vrsta birmancev birmana, se bo dalo znamenje z velikim zvonom. Vsi, ki so bili že birmani, se zbera tedaj v cerkvi, da se opravijo zanje sklepne molitve in da prejmejo birmski blagoslov. Po blagoslovu pa se začne v novič birmovanje.

Tri nezgode. V delavnicah državnih železnic zaposlenega delavca, 47letnega Matijo Žoherja je doletela včeraj huda nezgoda. Pri delu mu je odrezalo 4 prste na levi roki. Pri Splošni stavbeni družbi je 63letnemu delavcu Juriju Fuxu poškodoval neki stroj levo nogo. V Huterjevi tovarni pa se je pri delu poškodoval na desnem očesu in na glavi 22letni delavec Anton Stojkovič. Vsi trije se zdravijo v mariborski bolnišnici.

Koncert Akademskega pevskega zbora iz Ljubljane v unionski dvorani je sinoči uspel v vsakem oziru in opravičil renome zbora. Podrobnejše poročilo bomo še objavili.

Sveži grob v zasluženi domovini. V Padričah pri Trstu so 7. t. m. pokopali Franca Grgiča. Pokojnik je bil prava kmetska korenina, ki je zelo ljubil svojo grudo. Že v mladosti je vzljubil kot preprost človek slovensko pesem in se sam izšolal toliko, da je vadil pozneje pevski zbor »Slovan«, po vojni pa tamburaški odsek. Nesebično je sodeloval tudi pri vseh drugih nacionalnih društvih, dokler jih niso italijanske oblasti razpusile. Pokojnik je ljubil svoj narod in njegovo pesem. Čakal in upal je, da se mu bo nudila prilika vsaj še enkrat nastopiti s svojim zborom in zapeti slovensko pesem. Toda tega ni dočkal. Sanjal sladko v domači grudi, za katero si toliko dobrega storil, dokler so te pustili, da si lahko oral in delal za naš narod.

Velika manifestacija Jadranske straže v Celju. Oblasna odbora Jadranske straže iz Maribora in Ljubljane imata dne 3. junija t. l. svojo oblastno skupščino — letos prvič skupno in izven svojega sedeža. Za to priliko je bilo izbrano naše lepo mesto Celje, kjer pripravljata tamkajšnji Krajevni odbor združeno s tem tudi veliko narodno manifestacijo za naše morje. Na oblastno skupščino, ki se je bodo udeležili, poleg vseh odborov oblastnih odborov iz Ljubljane in Maribora, tudi vsi predsedniki nad 60 krajevnih odborov iz vse dravske banovine, pridejo delegati posameznih odborov in poverjeniki, katerih bo preko 400. Povabljeni so tudi vsi zastopniki narodnih društev. Vse kaže, da bo ta manifestacija za naše morje prekašala vse dosedanje. Pozivamo vse članstvo Jadranske straže, da se tudi ono udeleži te manifestacije v Celju. Ako bo zadostno število prijaviteljev, se odpeljemo iz Maribora s posebnim vlakom z vojaško godbo na čelu. Da se za poseben vlak zagotovi že pravočasno potrebno število udeležencev, prosimo vse one, ki se nameravajo ali so določeni, da se oblastne skupščine oz. manifestacije udeležijo, da se prijavijo v pisarni Jadranske straže v Gregorčičevi ul. 26. S posebnim vlakom — v kolikor ne bo dovoljena četrtinska vožnja — bo stala vožnja v Celje in nazaj samo Din 22.50. Bratsko Celje zasluži posebno priznanje za prizadevanje, ki ga ima za to veliko narodno manifestacijo za naše morje. Zato pozivamo vse prijatelje JS, da porabijo to priliko in se udeležijo tega izleta v Celje. Odhod zjutraj, povratek zvečer. Podrobnosti bomo še objavili. Pripominjamo, da prideta na to manifestacijo tudi predsednik izvršnega odbora Jadranske straže iz Splita g. dr. Ivo Tartalja in tajnik dr. Ivo Rubić.

Kam na binško ponedeljek. Vsi narodno zavedni Mariborčani pohite na binško ponedeljek popoldne v Pesnico k velikemu sokolskemu slavju, ki ga priredi tamkajšnje Sokolsko društvo Pesnica—Jarenina s sodelovanjem vseh sosediških sokolskih društev z začetkom ob 15. uri na Kerencičevem travniku. Za vse brez izjeme je to najlepša prilika užitka in prazničnega razpoloženja. Zato bodo Mariborčani, zlasti še Sokolu naklonjeni, opustili vse druge izlete in se podali v prijazno Pesnico ter povabili s seboj vse svoje prijatelje in znance. Oni, ki imajo dobre noge, se bodo podali peš uro hoda, drugi se bodo odpeljali točno ob 13. uri z vlakom z glavnega kolodvora, »komodnejši« pa se bodo poslužili avtobusov, ki bodo vozili na ta dan popoldne od 13.30 do 15. ure po znižani vožnji z Glavnega trga. Na binško ponedeljek popoldne mora biti zbran v Pesnici ves nacionalno zavedni Maribor in naj vsa mariborska nacionalna društva pozovejo svoje članstvo na to pomembno sokolsko slavje ob naši severni meji!

Vozne olajšave izletnikom za binško praznike. Ravnateljstvo mestnega avtobusnega podjetja priredi za binško praznike posebno vožnjo z nameščenci tovarne Lavrič iz Slovenskih Konjic v Ljubljano, Novo mesto, Karlovec, Plitvička jezera, Split, Kočevje, Maribor. Tudi zbor malih harmonikarjev ISSK Maribora napravi za praznike svojo turnejo v Koprivnico — hrvatsko podravje, preko Ptujca, Ormoža, Koprivnice v Durdjevac in nazaj. Izletniki, ki nameravajo napraviti izlete kamorkolišbodi, naj javijo ravnateljstvu mestnega avtobusnega prometa Maribor, Plinarniška ulica 9.

Vozne olajšave. Jadranska obala, zdravilna kopalnišča, objezerska mesta in vinska letovišča: Po 10dnevem bivanju do konca maja 75%, od 1. junija dalje samo 50% popusta na železnici na povratku. **Ljubljana:** Proslava 50letnice pevskega društva »Slavec« 18.—21. maja. Četrtninska vožnja do 25. maja. Legitimacija 10 Din za člane kulturnih društev, za ostale udeležence 20 Din. **Beograd:** Skupščina zveze nabavljalnih za drug 18.—20. maja. Polovična vožnja do 23. maja na podlagi objave za delegate. **Split:** Skupščina združenja uradnikov računsko stroke 23.—25. maja. Četrtninska vožnja za člane drž. uradnike na podlagi objave od 20.—29. maja. **Beograd:** Skupščina zveze lovskih združenj 20. maja. Polovična vožnja na podlagi objave za delegate. **Banja Koviljača:** Skupščina jugoslovanske ženske zveze 20.—22. maja. Polovična vožnja 18.—25. maja na podlagi objave za delegate. **Dunaj:** Do 2. julija vizuma prost vstop v Avstrijo. 30% popusta pri povratku po 5dnevem bivanju ter mnogo drugih ugodnosti na podlagi »Festkarte« a Din 55. **Dunaj:** Mednarodni esperantski kongres 19.—24. maja. 25% popusta na avstrijskih železnicah na podlagi predpisane izkaznice. **Trst:** Tržaški junij 24. maja do 8. avgusta. 70% popusta na italijanskih železnicah. **Opava:** Vseslovanski gasliški kongres 19.—21. maja. 33% popusta na čeških železnicah. **Nemčija:** Za Binško 12.—28. maja s pogodnim 7dnevem bivanjem v Nemčiji 60% popusta na nemških progah. **Budimpešta:** Mednarodna telovadna tekmovanja 31. maja do 3. junija. Tekmovalci in uradni spremljevalci imajo znižan vizum, vsi udeleženci pa polovično vožnjo na madžarskih železnicah. Vse nadaljnje informacije, nabava vozovnic, viz in valut pri »Putniku«, Maribor, Aleksandrova 35, tel. int. 21-22.

Seja mestnega občinskega sveta. Prihodnja redna seja mestnega občinskega sveta mariborskega bo v petek 25. t. m. ob 18. uri v mestni posvetovalnici.

Grajski kino. Od danes dalje senzacionalno mojstrsko delo »Rivali zraka«. Krasen napet film z letali brez motorja. Sedelujejo prominentni letalci Nemčije.

Kino Union. Od danes petka dalje velika vojaška veseloigra »Sramežljiva nevesta« z Lucijo Englišchevo in P. Hörbigerjem. Kot dopolnilo zabavna Miki-miška.

Pri boleznih želodca, črevesja in prebavilja privede uporaba naravne »Franz Josefove« grenčice prebavne organe do rednega delovanja in tako olajša pot hranišnim snovem, ki preidejo v kri.

Krvno, kožno in živčno bolni dosežejo z uporabo naravne »Franz Josefove« vode urejeno prebavo. Specialni zdravniki velikega slovesa spričujejo, da so z učinkom staro preizkušene »Franz Josefove« vode zadovoljni v vsakem oziru. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Restavracija na glavnem kolodvoru oddana. Nad pol leta je bila restavracija na glavnem kolodvoru zaprta. Nešteto je bilo pritožb na vse strani, ker je dejstvo, da se potniki, ki so potovali skozi Maribor, zlasti tujci, niso mogli pokrepati, povzročalo veliko nevoljo. Železniška uprava je letos spomladi vse restavracijske prostore renovirala, na novo preslikala in uredila tako, da ustrezajo najmodernejšim predpisom. Na zadnji dražbi je zdražbal restavracijo restavrater g. Alojzij Majcen, ki je imel doslej v najemu kolodvorsko restavracijo na Pragerskem. Novi restavrater na Glavnem kolodvoru je znan strokovnjak in bo v njegovih rokah restavracija prav gotovo lepo uspevala ter bo z njo zadovoljno potujoče občinstvo. Otvoritev restavracije bo jutri v soboto.

V okviru Protituberkuloznih dni bo drevo ob 20. uri v dvorani kina »Apolo« javno predavanje, na katerem govorita vodja Zdravstvenega doma v Mariboru g. dr. Vrtovec in specialist za tuberkulozo g. dr. Varl. Vabljeni so vsi, vstop je prost!

Združenje brivcev in frizerjev obvešča cenj. občinstvo in svoje člane, da bodo brivnice in damsko-česalni saloni odprti na binško nedeljo 20. t. m. od 6. do 12. ure izjemoma radi svečanosti sv. birme.

Pomočniški odbor Združenja trgovcev v Mariboru sklicuje za petek 18. maja ob pol 20. uri v dvorani hotela »Zamorca« svoj letni občni zbor. Vse člane in članice vabimo, da se tega občnega zbora zanesljivo udeležijo. Odbor.

Šahovski turnir za prvenstvo Maribora. V sredo zvečer se je v kavarni »Central« odigralo drugo kolo šahovskega prvenstvenega turnirja. Senzacija tega kola je bila zmaga Fišerja nad favoritom Ostanikom. Prof. Stupan je porazil Lukeža, Kramer pa prof. Silo. Remizirala sta dr. Lipaj in Lobkov. Partiji Lešnik:Strniša in Kukovec:Golec sta začasno preloženi. V visoki partiji iz prvega kola med Kramerjem in Golecem je Kramer zmagal zaradi napake nasprotnika, dočim je partija med Ostanikom in Lešnikom ponovno prekinjena v zelo komplicirani poziciji. Prihodnje kolo se bo odigralo v sredo 23. t. m. Srečali se bodo med seboj favoriti, in sicer prof. Stupan:Lešnik, Kramer:Ostank in dr. Lipaj:Kukovec. Stanje po drugem kolu je naslednje: Kramer 2, Stupan 1 (1), Lukež, prof. Sila in Lobkov 1 točko.

Izredni občni zbor U. J. N. Ž. B. Ugotavljamo na dopis anonimnega dopisnika pod gornjim naslovom v »Večerniku« z dne 16. maja 1934 sledeče: Nihče ni imel pooblastila v imenu službenstva materialnega skladišča državnih železnic Maribor podati kakorkoli izjavo. Ako je navedena izjava mnenje posameznikov, bi bila njih dolžnost kriti jo s svojimi podpsi. Podružnica U. J. N. Ž. B. Maribor.

Radio Ljubljana. Spored za soboto 19. t. m. Ob 12.15: pesmi raznih narodov na ploščah; 12.45: poročila; 13: čas, glasba iz raznih dežel (plošče); 18: Dobre volje biti, to nas veseli (reproduciran koncert); 18.30: vesele in strupene (Janko Kač); 19: koroška ura; 19.30: zunanji politični pregled (dr. Jug); 20: ruska glasba; 1. radio-orkester, 2. vokalni dueti g. Frankovske-Vukove in g. dr. Make; 21.30: klavirska harmonika, izvaja g. Breznik; 22: čas, poročila; 22.20: valčkova ura, izvaja radio-orkester.

Trg za ribe. Na današnjem trgu za ribe je bilo 130 kg raznih morskih rib. Prodajali so sardelice po 16, skombre po 18, sipe in jegulje pa po 26 Din za kg.

Vremensko poročilo mariborske meteorološke postaje. Davi ob 7. uri je kazal toplomer 13.1 stopinj C nad ničlo; minimalna temperatura je znašala 10.8 stopinj C nad ničlo; barometer je kazal pri 15 stopinjah 732.8, reduciran nad ničlo pa 731; relativna vlaga 93; od včeraj na danes je padlo 15.2 mm dežja; vreme je deževno in hladno; vremenska napoved napoveduje spremenljivo vreme.

Anton Janša

Ob dvestoletnici rojstva našega slavnega čebelarja

Dne 20. maja t. l. bo preteklo 200 let, kar je bil rojen v Breznici na Gorenjskem slavni slovenski čebelar svetovnega slovesa Anton Janša. Čebelarstvo društvo v Ljubljani bo to izredno obletnico proslavilo 20. maja t. l. s slavnostnim zborovanjem v dvorani Delavske zbornice v Ljubljani ter 21. maja t. l. s proslavo v Janševem rojstnem kraju na Breznici, kjer bo odkrita nova spominska plošča.

Zakaj slavimo Antona Janšo? Janša je nauk o čebelarstvu, ki ga je prejel v svoji domovini od sorojakov, na podlagi lastnih opazovanj in izredne bistroumnosti tako izpopolnil in dovršil, da je vse, kar je učil, še dandanes v veljavi. Slavimo ga kot čebelarja-strokovnjaka in prvega čebelarskega učitelja, pa tudi kot prirodopisca — znanstvenika. Brez vseh pripomočkov je Janša ugotovil in svetu razodel skrivnosti čebelnega življenja in njenega dela do vseh podrobnosti. Ovrigel je s tem krive nazore, ki so vladali v tem pogledu med tedanjimi čebelarji in v njihovi literaturi. Svoja navodila in izkušnje je Janša čebelarjem podajal v letih od 1769. do 1773. in jih obelodanil v dveh knjigah, in sicer v »Razpravi o rojenju čebel« in v »Popolnem nauku o čebelarstvu«. Knjigi sta bili prevedeni v razne jezike. Vsi Janševi nasledniki ter znanstveniki in čebelarji drugih držav so črpali iz teh dveh knjig ter se okoriščali s plodovi njegovega uma.

Kako utemeljena in uporabna so bila in so še sedaj njegova navodila za oskr-

bovanje čebel in njegove znanstvene ugotovitve, nam kažejo letnice zadnjih izdaj njegovih del in najnovejša izjava nemškega znanstvenika. Zadnja neizpremenjena nemška izdaja je namreč izšla leta 1900, slovenska pa 1922. Njegov nauk se je torej po 150 letih neizpremenjen zopet objavil, a ne kot zgodovinsko delo, temveč kot učbenik. Nemeec dr. Ludwig Armbruster, profesor in direktor instituta za čebelarstvo na tehnični visoki šoli v Berlinu, pa piše v reviji »Archiv für Bienenkunde« sledeče: Genijalni in mnogostransko nadarjeni Anton Janša je hitel daleč daleč pred svojim časom. Njegovi knjigi sta prva besedna čebelarske literature.

Janša si je s svojim delom pridobil neminljivo slavo. V vseh kulturnih državah bodo proslavili njegovo obletnico. Na Dunaju, kjer je deloval kot prvi čebelarski učitelj, mu bodo postavili celo spomenik. Mi Janši spomenika žal ne moremo postaviti. Pač pa bo Čebelarsko društvo izdalo ob tej priliki svoj strokovni list kot slavnostno številko, posebno brošuro o življenju in delu Janše ter novo slovensko čebelarsko knjigo. Te izdaje naj dosežejo vsako čebelarsko hišo v korist vsem onim, za katere je Janša delal.

Vse cenjeno občinstvo in vse čebelarje pa vabimo, da se proslave 20. maja v Ljubljani in 21. maja na Breznici udeležijo v obilnem številu ter tako izpolnijo svojo dolžnost napram svojemu zaslužnemu rojaku!

t. m. pa tretji pešizlet članstva in naraščaja k Sv. Antonu v Slov. goricah. Prvič je bilo 12, drugič pa 32 udeležencev. Dne 10. t. m. smo videli na našem odru Lipahovo komedijo »Glavni dobitke«. Režiser je bil br. Ferlic, glavni vlogi pa sta podala umetnik prof. br. Sirk in s. Urbajsova. Naši telovadci se vztrajno pripravljajo na župni izlet in tekme v Ptuj, deca pa na mladinske tekme s Sv. Benediktom. Zdravo!

Majniški pešizlet Sokolskega društva Konjice čez Kumro v Žički samostan preteklo nedeljo 13. t. m. je ob najlepšem vremenu in najboljšem razpoloženju udeležencev kar najzadovoljiveje izpadel. Izleta se je udeležil 141 sokolske dece in naraščaja, preko 60 članov in članic ter prijateljev sokolskega pokreta. Po ogledu samostana in neprisiljeni za-

bavi z igrami na samostanskem dvorišču so se udeleženci podali v Spitalič, kjer je bil skupen obed. Po obedu so udeleženci še nekaj časa ostali zbrani ob prijetnem petju improviziranega pevskega zbora na prijateljskem sestanku, nato pa se vrnil: čez Čajž domov v Konjice med veselimi prepevanjem sokolske mladine.

Sokolsko društvo Konjice je priredilo proslavo materinskega dne 10. maja t. l. v lepo okrašeni telovadnici s sodelovanjem obeh tukajšnjih šol. Telovadnico so starši, mladina in številni prijatelji Sokolstva napolnili do zadnjega kotička. Obisk je bil tak, kakor še na nobeni materinski proslavi v Konjicah. Otvoril je proslavo starešina dr. Mejak, ki je poudaril pomen proslave, nato je prisrčno izpregovoril materam in otrokom prosvetar Ivan Nemeec. Sledile so deklamacije, govori in petje ter žive slike sokolske mladine obojega spola. Menda ni bilo v telovadnici človeka, ki bi ga ljubki in prisrčni nastop naše mladine ne ganil v srce; številna očesa so se orosila. Zaključil je proslavo starešina dr. Mejak s poudarkom, da je proslava najlepši dokaz, da naša narodna šola in Sokolstvo v skupnem delovanju zajamčita pravilno nacionalno vzgojo naše mladine. Učitelstvu obeh šol gre zahvala za trud in požrtvovalnost pri tako lepo uspeli proslavi materinskega dne.

Ptuj

Tekmovanje v aranžiranju izložb. Preteklo nedeljo je bil zaključen tečaj za aranžiranje izložbenih oken, ki ga je vodil diplomirani aranžer g. Anton Rosenfeld. Po tečaju je bil ogled izložbenih oken in so bile razpisane za najokusnejše aranžirana izložbena okna tri nagrade, ki jih je darovala mestna občina. Tekmovanje je bilo razdeljeno v tri skupine, in sicer v manufakturno, galanterijsko in konfekcijsko ter specerijsko in železninarsko stroko. Žirijo so tvorili gg. Lenart, Milko Senčar, Ervin Damiš, inž. Horvat, prof. Košir in Anton Rosenfeld. Žirija je prisodila v manufakturni stroki 9,35 točk aranžerju Kamenškemu pri trgovcu Havelki, 6 točk aranžerju Tomšetu pri trgovcu Lenartu, 4,10 točk pa aranžerju Kranjcu pri trgovcu Strosu; v galanterijsko in konfekcijsko stroki 9,10 točk aranžerki Melejevi pri trgovcu Hojniku, 6,20 točk aranžerju Brunčiču pri trgovcu Zaverniku, 5,40 točk aranžerju Ribiču pri Tivarju; v specerijski in železninarski stroki 8 točk aranžerju in trgovcu Letiču, 7,20 točk aranžerju Arnušu pri trgovcu Senčarju, 7 točk pa aranžerju

Slaviču pri trgovcu Mahalki. Za tekmo je bilo med občinstvom veliko zanimanje. Izurjeni aranžerji so pokazali veliko spretnost in znanje v svoji stroki.

Mežica

Obiskovalcem Pece. Vsem ljubiteljem naše sive Pece sporočamo, da se bo Uletova kočja za letošnjo sezono otvorila za binokostne praznike in bo od tega dne dalje stalno oskrbovana. Glede prevoza iz Prevalj do Mežice in obratno sporočamo, da je podružnica SPD naročila zanesljivega avtobusnega podjetnika, ki bo oskrbel prevoz vseh turistov v zadovoljstvo od vseh vlakov. Avtobus voz: po prejšnjem voznom redu med Prevaljem in Črno. Zaradi legitimiranja po obmejnih organih se obiskovalci Pece opozarjajo, da je potrebno, da imajo svoje planinske legitimacije v redu, ker le s pravilno planinsko legitimacijo se izogonejo vsem neprilikom. One obiskovalce, ki dosepejo z večernim vlakom v Prevalje pa opozarjamo, da je tak prihod nujno treba javiti pravočasno, eventualno telefonično, podružnici v Mežici, ki bo obvestila o prihodu in številu obmejnih oddelkov v Mežici, ker je le s spremljevalcem obmejnega oddelka mogoč prehod ponoči preko Riške gore na Peco. V pomirjenju obiskovalcev sporočamo, da postopajo obmejni organi s turisti, ki imajo legitimacijo v redu, povsem vljudno in nam gredo v vsakem oziru na roko. — Prosimo pa vse obiskovalce našega kraja, da se istotako vljudno obnašajo napram obmejnemu organu, posebno pa, da se ne upirajo legitimiranju ter smatrajo to le za vršenje njih težke službe. Ponovno vljudno vabimo vse poznavalce Pece, da jo zopet obiščejo in povedejo še nepoznavalce kraljestva kralja Matjaža na njega vršac. Na veselo planinsko svidenje!

Carski dragulji.

Uprava čikaške razstave pod devizo »Stoletje napredka«, je zaprosila sovjetsko vlado, naj ji pošlje na razstavo carske dragulje, ki so shranjeni v neki ruski banki. Med dragulji je tudi velika carska krona, ki jo je dala izdelati cesarica Katarina in so jo po njeni smrti nosili vsi ruski carji. Carska krona je težka 5 funtov in je vredna okrog 50 milijonov dolarjev. K kroni pa spada tudi zlato žezlo, ki ima na vrhu diamant »Orlov«, težak 196 karatov in državno jabolko iz zlata, v katero so vdeleni dragoceni manjši kamni. Ni še znano, če bo sovjetska vlada ugodila prošnji čikaškega razstavnega odbora.

Sokolstvo

Gozdni tek Sokola Maribor I. Sokolsko društvo Maribor I. priredi v nedeljo 27. t. m. gozdni tek. Start bo ob pol 7. uri na letnem telovadišču. Proga bo dolga 7 km in bo vodila do Pohorja, ob vznožju in nazaj na letno telovadišče, kjer bo cilj. Največji vzpon proge je 60 m. Prijave sprejema društvo do 25. t. m. in jih je nasloviti na društveno pisarno, Frankopanova ulica 45. Vse bratske edimice, ki se nameravajo udeležiti gozdnega teka, se opozarjajo, da se kasnejše prijave ne bodo upoštevale. Sokol I. prosi vsa društva, naj se gozdnega teka v čim večjem številu udeležijo.

Sokol Sv. Trojica v Slov. goricah je priredil 29. aprila t. l. svoj drugi, dne 13.

Greta Rechbauerjeva:

Njena zmeta

Vedno si je predstavljala kot največjo blaženost na svetu postati žena pesnika. Toda usoda je sklenila drugače. Namesto da bi izpolnila njene romantične sanje, ji je odločila le tiho, skromno domovanje; poročiti se je morala s premožnejšim, a od nje precej starejšim trgovcem. Bil je prijazen in dobronameran in imel je le eno samo nedolžno in nikačor razburljivo slabost, da se je preveč brigal samo za dom. Ves svoj prosti čas je porabil v svojem vrtu. Sadil in presajal je rože, plemenitil cvetične vrste, kopal in zalival, pa saj je rudil tak opravek človeku, ki ni stremel za najvišjimi ideali, dovolj privlačnosti in veselja.

Tako je živela s svojim možem, in ta pot skozi življenje se ji je zdela tako ravna in dolgočasna, kakor obrezani dreved v parku. Strastni prijatelj vrta je ravnal z njo natanko po predpisih, veljavnih za gojitev cvetic.

Dolgo je živela odtrgano od sveta za štirimi zidovi, ki so obdajali hišo in vrt njenega moža. Tiha in skromna, kakor vijolica, je preživljala svoje dni, a je vendar hrepenela po tujih vrtovih, kjer se ovija bršljan drevja in se nad njegovimi kronami ziblje v zraku, kjer razvijajo krasne, nepoznane, le pod vročim solncem uspevajoče cvetice svojo lepoto in se oko opijani v fantastičnem blesku divje lepote. Take vrtove pogosto opisujejo pesniki v svojih delih, zato je brala tudi toliko pesmi in romanov, kolikor jih je sploh mogla dobiti v roke. Brala je brez izbire vse in je tudi najubornejši »šund« požirala z vso svojo strastjo. Naj-

bolj srečna je pa bila, kadar je našla rimo na »ljubezen«. Takrat je zaprla knjigo in se potopila v ure dolgo sanjarenje, in kadar se je vzdramila, je dejala:

»O, kako grdo me je prevaril!«

Mogoče bi se pa bilo vendar vse dobro končalo in bi ostalo le pri tistih nadah, željah in hrepenenju, če se ne bi bil prav tedaj pojavil neodoljivi ideal, pesnik Ivan Pilaj s svojo pesmijo o ljubezni. Ta njen ideal je bil dober in ljubeznen človek visoke postave, črnih las in bil je vedno skrbno obrit. Spadal je v vrsto tistih, ki so »obupali nad življenjem«, so pa vendar oblečeni vedno po najnovejši modi; lirik, ki se ne zanima za vsakdanje življenje, ki pa kaže vso svojo svobodo v genialni lahkomiselnosti. In ženske so norele za njim; ljubavna pisma so mu prihajala dan na dan.

Tudi z njo, ženo trgovca in domačega vrtnarja, se je zgodilo tako kakor z vsemi drugimi — ni se mogla upirati. Ko je trikrat prebrala pesem o ljubezni, je bila premagana. Ker je pa bila, dasi sanjava, vendarle realna, je sovražila vse dvoumno in dvomljivo. In v tisti svoji pesmi o ljubezni ji je pesnik govoril o preziru do tistih oboževalcev, ki hodijo okrog z visoko dvignjeno glavo, omalovažujoč vsak zakon in vsak običaj.

Zato je našla v tej pesmi sebi dozvedno pravo smer. Ušla je možu in se vrgla v pesnikovo naročje. Govorila mu je: »Z njim ne morem več živeti... Reši me!« Pesnik Ivan Pilaj je bil v prvem trenutku ves iznenaden. Saj ni mogel razumeti, da pojmuje besede, ki jih je govoril v svoji ljubavni pesmi tako resno in se mu že zaradi njih samih obesi okrog vratu. A glave si zaradi tega ni belil, sprejel je dar, ki mu ga je usoda tako nenavadno naklonila, saj mlada gospa je bila slad-

ka, očarljiva in prikupna.

Krasni in omamni so bili njuni prvi dnevi, le bala sta se, da ju zasleduje ogoljufani mož, zato sta se skrivala pod nepravim imenom in večkrat celo spreminila kraj in stanovanje. Sprehajala sta se le zvečer in tam, kjer ju nihče ni videl. Čimbolj se je ona bala, tem iznajdljivejši je bil on s svojimi varnostnimi ukrepi, in čimbolj je zagrinjal okna z zavescami, tem pomembnejši se ji je zdel. Ponoči sta odprla malo okence svoje sobice ter gledala v temno zvezdno noč. Ob takih lepih večerih ji je deklamiral njeno najljubšo pesem o ljubezni.

In vse to je bilo nebeško lepo, preveč lepo, da bi moglo biti trajno. Njen mož se ni oglasil, ni je zasledoval. Čemu tudi? Bil je filozof. Ko ga je žena zapustila, se je vrnil k svojim cveticam in užival v njih tiho veselje ob zavesti, da ga te cvetice ne bodo zapustile, ker tiče z dolgimi in močnimi koreninami v zemlji, ona pa je bila nepriraščena k njegovemu življenju, vsa daljna v svojih sanjah, vsa tuja njemu, »samo možu«.

Tako sta se zaljubljenca naposled vrnila v mesto, in mladi ženi se je le prekmalu zazdelo, da so ji zamenjali njenež božanskega pesnika. Beg in strah, da ju ne spoznajo in odkrijejo, sta jo zresnila in polagoma je začela razumevati, kaj je storila. Zdej je dokončno spregledala. Pri vsaki malenkosti, pri urejevanju domovanja in pri vseh drugih podrobnostih vsakdanjega življenja je razočarana spoznala moža, ki je z njim živela.

In ni sanjala več o romantiki poezije, sanjala je o tem, kako bi lahko živela v bogastvu in sreči s svojim možem, ki ga je zapustila, zdej pa je morala trpeti revščino. Pesnik je izgubil prejšnji čar,

postajal je malenkosten, samoljuben, in česar ženska ljubezen nikoli ne odpusti — skop. Zdej, v samotni, kjer je moral živeti zaradi nje, se je pokazal takega kakršen je bil v resnici, brez poezije, brez romantike. Postal je vsakdanji človek, kakor samoljubni »vrtinar«, in morda še bolj. Iz revščine in pomanjkanja je vstajala bolezen. Ivan Pilaj je zbolel in ona mu je morala streči. Izgubila je njena zasanjana svoboda, bila je zaprta v temni mali sobi, pol bolniku. Trpela je, ker ji je duša govorila, da se pokori za svoj romantični greh in v tej pokori šele spoznava resnično življenje. Vedno češče je mislila na svojega moža, ki je rastele v junaka njenih pravih hrepenenj in izgubljal podobo »vrtnarja«. In ljubila ga je prvič s pravo, resnično, nenamišljeno ljubeznijo.

Težka je bila njena odločitev, a nekega dne jo je zmogla, pisala mu je pismo in ga prosila oduščanja. Ni ji odgovoril. Tedaj mu je pošljala pismo za pismom, prosila za vrnitev, mu zagotavljala, da ga ljubi bolj ko kdaj prej in se je dovelj spokorila za svoj greh. Ta pisma je pisala skrivaj, da jih ljubimec ni videl in ni zanje vedel. Predobro je čutila, da jo Pilaj še vedno ljubi, in kakor je hrepenela po oduščanju svojega moža, tako se je bala njegove ljubosumnosti.

In ko se je končno mož pomiril in ji pisal, da pride po njo, je tako skrivnostno pripravljala svojo vrnitev, kakor da bi se podajala na najnevarnejši beg. Pričakoval jo je z vozom. Vstopila je tiho in se odpeljala v rožnati vrt, ozdravljena od hrepenenja po romantični poeziji...

Spominjalte se CMD

Sport

SK Rapid bo igral prvenstvene tekme!

Na seji poslovnega odbora LNP so bili določeni termini SK Rapidu za odigranje prvenstvenih tekem, in sicer: 20. maja Rapid:SK Celje v Celju; 3. junija Rapid:Čakovečki SK v Čakovcu; 10. junija Rapid:Hermes v Ljubljani; 17. junija Rapid:Ilirija v Ljubljani; 24. junija ISSK Maribor:Rapid; 29. junija Rapid:SK Železničar; 1. julija Rapid:ISSK Maribor in 8. julija SK Železničar:Rapid.

SK Rapid bo torej že na binkoštno nedeljo nastopil v Celju proti SK Celju. S pritegnitvijo SK Rapida k prvenstvenemu tekmovanju LNP se bo prvenstvena tabela prav gotovo spremenila, ker je znano, da razpolaga SK Rapid z dobrim moštvom, ki bo marsikateremu nasprotniku v prvenstvenem tekmovanju prekrizal račune. Tudi še ni gotovo ali bo SK Ilirija prvak in ali bo ostal ISSK Maribor na dnu tabele. Vsekakor bo prvenstveno tekmovanje s pritegnitvijo SK Rapida bolj zanimivo ter se nam obeta vrsta lepih in napetih tekem.

SK Svoboda:SK Grafika (Ljubljana). Na binkoštno nedeljo bo gostovala v Mariboru enajstorica SK Grafike iz Ljubljane ter odigrala proti SK Svobodi prijateljsko tekmo. Tekma se bo odigrala na igrišču SK Svobode in se bo pričela ob 16. uri.

Odbor za delegiranje sodnikov pri OOLNP, službeno. Tekme 20. in 21. sodijo naslednji sodniki: v Mariboru: SK Svoboda:SK Grafika (Ljubljana) g. Bergant, SK Svoboda rezerva:SK Železničar rezerva g. Dasko; v Ptuj: SK Ptuj:SK Grafika g. Frankl, predtekmo g. Zamuda; v Čakovcu: SK Austria (Gradec):Čakovečki SK oba dni g. dr. Planinšek; v Murski Soboti SK Mura:SK Drava g. Kopčič.

Lahko-atletski dvoboj Marathon, Zagreb:Reprezentanca Maribora. Včeraj se je vršil izbirni meeting mariborskih lahko-atletov ter se je po doseženih uspehih sestavilo moštvo, ki bo zastopalo mestne barve v dvoboju z Marathonom, Zagreb. Navzlic slabemu terenu in neugodnemu vremenu so bili doseženi prav dobri rezultati: 100 m Venutti (Žel.) 12.04, 400 m Hoffer (R) 57.05, 1500 m Muraus (Žel.) 4.40.2, 3000 m Podpečan (Žel.) 10.7.03, štafeta 4x100 m Železničar 49.00, met krogle Rak (Žel.) 11.37, met diska Rak (Žel.) 30.78, met kopja Rudl (Maraton) 44.37, skok v višino: Perme (Žel.) 1.55, skok v daljavo Požar (Žel.) 5.79. Tudi drugoplačirani so pokazali lep napredek, predvsem mladi Grgič (Maribor), Vidic

(Mrt.), Kangler (Mrt.), Monderer (Rapid) in drugi. Dvomeč se izvede 21. maja 1934 ob 14. uri na novih napravah Mariborskega otoka. Ker zaradi varnosti občinstva na otoku ni mogoče izvesti metov diska in kopja, se borba v teh disciplinah vrši dopoldne ob 10. uri na igrišču SK Železničarja na Tržaški cesti. Zagrebški Marathon nastopi v svoji najmočnejši postavi ter bo prireditev nedvomno clou letošnje lahko-atletске sezone.

Čisti dobiček beogradske radio-postaje. Beogradska radio oddajna postaja izkazuje za lansko leto 444.000 Din čistega dobička, čeprav je izdala za program 2 milijona 367.000 Din. Izguba iz prejšnjih let pa znaša 1 milijon 153.000 Din.

Epidemija hripe leta 1946

Hripa je ena onih nalezljivih bolezní, ki se pojavi od časa do časa v takem obsegu, da po številu žrtev ne zaostaja daleč za manjšo vojno. Čeprav ji posveča zdravniška veđa vso pozornost, se še ni posrečilo najti proti njej učinkovitega sredstva, niti ne ugotoviti povzročitelja te zahrbtne bolezni. Najnovejša teorija o izvoru hripe je ona angleškega zdravnika dr. Howarda Wisija, zanimiva v tem, da bi se dalo, če bi bila pravilna, preprečiti v bodoče širjenje hripe, ki ga napoveduje dr. Wise za leto 1946. Po njegovem mnenju prihajajo zarodi hripe iz Kitajske, odkoder se širijo po vsem svetu, tudi v one države, ki imajo najstrožjo carinsko kontrolo in zaporo za kitajsko blago. Zarodki hripe se rode v blatu Rumene reke. Po velikih povodnjih ostane na bregovih tega kitajskega veletoka mnogo blata, ki se izpremeni na solncu v prah. Veter raznaša prah daleč naokrog, in tako pride tudi na ladje, ki ga odpeljejo na vse strani. In v tem prahu so zarodki hripe. Angleški zdravnik podpira svojo trditev z dejstvom, da je bila hripa razširjena najbolj prav v letih, ko je Rumena reka močno prestopila bregove. Te poplave nastanejo vsakih 28 ali 29 let. Zadnja velika poplava te reke je bila v letih 1889 in 1918, torej prav v letih, ko je kosila epidemija hripe. Dr. Wise pravi, da se nam obeta huda epidemija hripe zopet leta 1946. Preprečili bi jo lahko samo s tem, da bi Rumeno reko regulirali. Ker pa z regulacijo te reke ni mogoče računati, se moramo pripraviti na nov naskok hripe. Časa imamo dovolj in morda bodo zdravniki do tlej že našli učinkovito sredstvo proti tej nevarni bolezni.

Stanovanje

KOMFORTNO, SOLNČNO STANOVANJE, v bližini mesta oddam s 1. julijem boljši stranki. Cena Din 700.—. Naslov v upravi lista. 1924

Sobo odda

SOBO z uporabo kopalnice oddam boljšemu gospodu s 1. junijem. Dr. Verstovškova ul. 6, II. nadstr., vrata 19. 1898

Razno

URE ZA BIRMO od 40 Din. naprej zapestne ure od 80 Din naprej srebrne ure od 130 Din naprej 14 kar. zlate ure od 240 Din naprej samo pri Ant. Kiffmann-u, Maribor, Aleksandrova c. 11, nasproti gostilne »Pri grozdu« (Spatzek). 2026

Prodaj

VLOŽNI KNJIZICI Narodni dom, 16.000 in 24.000 Din, prodaj takoj. Ponudbe na upravo »Večernik« pod »Gotovina«. 2032

Vinotoč **otvorjen** **Meljski hrib 33** preje (Stift Vorau)

Za gospode

najlepša izbira vseh modnih potrebščin pri

pri **ELITE**

Gosposka ulica 34, nasproti Ljubljanske kreditne banke

Specijalna modna trgovina za gospode

Nov damski frizerski salon

Cenjenim damam sporočam, da otvorim 19. maja na Meljski cesti 26

damski frizerski salon.

V svojem salonu bom izvrševala z največjo pazljivostjo trajne kodre, vodno ondulacijo, barvanje las, manikuro po zelo zmernih cenah.

Za obilen obisk se priporoča

Ljudmila Krefl, Maribor, Meljska cesta 26.

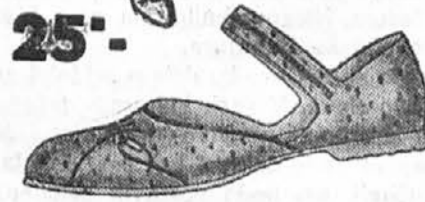
Oglašujte

V MAJU

nosite zračne in lahke čevlje

Za Binkošti smo pripravili izbiro čevljev, ki v izdelavi in materialu odgovarjajo toplim dnevom.

25.-

39.-

Za letovanje in izlete najprikladnejši. Udobni so in zelo lahki.

29.-

39.-

Praktični platneni čevlji za vsakdnevno nošnjo.

Platneni z gumijastim podplatom v vseh barvah. Moški Din 39.—.

Zračni lufa vložki preprečujejo znojenje. Moški in ženski Din 5.—, Otroški Din 4.—.

Kamen za čiščenje platnenih čevljev Din 2.—.

49.-

39.-

Za soparne dni lahki platneni čevlji v raznih barvah.

Na ulici, za izlet in na letovanju, vedno jih potrebujete. V vseh modnih barvah.

79.-

Lahki sandali v modnih barvah. Udobni in zračni.

59.-

Prikladni za pomladne izlete, lahki in zelo udobni.

99.-

Eleganten čevlček iz rjavega boksa z okusnim okrasom.

69.-

Okusno kombinirani v raznih barvah k lahkim letnim oblekam.

99.-

Vedno moderni salonski čevlček iz rjavega boksa. Lakasti Din 129.—.

39.-

Usnjeni sandali s krep podplatom. Vel. 22-26 Din 35.—, 27-34 Din 39.—, 35-38 Din 49.—, 39-46 Din 59.—.

Kratke ženske in moške nogavice Din 10.—, otroške Din 5.— in 7.—. Bele in v vseh modnih barvah.

89.-

Dober boks in močan gumijast podplat bosta vzdržala vsak štrpaci.

79.-

Elegantni usnjeni čevlji kombinirani s platnom. Lahki in zračni.

129.-

Iz telečjega boksa v letnih kombinacijah, belo-črni in belo-rjavi.

129.-

Udobnost in moderna oblika so prednosti tega elegantnega čevlja.

Bata